

ЗАЕДНО

ФИРМЕНО ИЗДАНИЕ НА

АГАРЕЛ МЕДЕТ

ГОДИНА 21, БРОЙ 251 4/2024

СВЕТЛИ ВЕЛИКДЕНСКИ ПРАЗНИЦИ!

ДИМИТЪР ЦОЦОРКОВ:
БЕЗ ДОБИВ НА МЕД
СА НЕВЪЗМОЖНИ
SMART ТЕХНОЛОГИИТЕ

**ГЕОЛОГИЧЕСКИЯТ
ИНСТИТУТ ПРЕДСТАВИ
ТУК РЕЗУЛТАТИ ПО
ПРОЕКТА „АГЕМЕРА“**

**УЧЕНИЦИ ОТ ДУАЛНОТО
ОБУЧЕНИЕ ПОЧИСТИХА
ПЪТЕКАТА КЪМ
МЕСТНОСТТА ОБОРИЩЕ**

Изпълнение на основните натурални и технологични показатели от основните цехове - „Рудник“, „Обогатителна фабрика“ и „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции, екстракция и електролиза“ спрямо плана за месец МАРТ 2024 г.

В Обогатителна фабрика е постигнато 21,57% качество на медния концентрат

Изпълнение спрямо плана за ТРИТЕ МЕСЕЦА на 2024 г. на основните натурални и технологични показатели от основните цехове - „Рудник“, „Обогатителна фабрика“ и „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции, екстракция и електролиза“

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001
ISO 50001

INTEGRATED
MANAGEMENT

4500 Панагюрище
площадка „Асарел“

0357 60 248

pbox@asarel.com

zaedno@asarel.com

www.asarel.com

Асарел-Медет АД

asarelmedet

Asarel-Medet JSC

Asarel Medet

AsarelMedetJSC

ИЗДАВА
„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

Дежурен редактор
Лушка КАЛАЙДЖИЕВА

Графичен дизайн
и предпечат
Сивилиана КОТЛАРОВА

Печат
БЕЛЛОПРИНТ ООД

Средна цена
на медта
на Лондонската
метална борса
за м. март
2024 год.
/\$/тон/
8 675.63

CUP

РЪКОВОДСТВОТО И СИНДИКАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
НА

АСАРЕЛ МЕДЕТ - АД

НАЙ-СЪРДЕЧНО ПОЗДРАВЯВАТ С

ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО

всички работници, специалисти и мениджъри от дружеството,
както и многобройните ни делови партньори!

НЕКА СВЕЛИЯТ ВЕЛИКДЕН НИ ДОНЕСЕ ЗДРАВЕ И СИЛИ,
С КОИТО ЗАЕДНО ДА ПРЕОДОЛЕЕМ ВСИЧКИ ИЗПИТАНИЯ!

НЕКА БЪДЕМ ДОБРИ И ДА СИ ПОМАГАМЕ!

НЕКА ЩАСТИЕТО И ЛЮБОВТА ДА СЪПЪТСТВАТ ДНИТЕ НИ!

ДА СВЕДЕМ ГЛАВИ ПРЕД ПОДВИГА

НА ГЕРОУТЕ ОТ АПРИЛСКОТО ВЪСТАНИЕ, КОИТО ВЪЗКРЕСИХА БЪЛГАРИЯ!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК НА ОБЩИНА ПАНАГЮРИЩЕ!

1876

Димитър ЦОЦОРКОВ:

БЕЗ ДОБИВ НА МЕД СА НЕВЪЗМОЖНИ SMART ТЕХНОЛОГИИТЕ НА БЪДЕЩЕТО

Председателят на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ говори за дигиталната трансформация на компанията и автоматизираните технологии, които променят индустрията

„Без добив на мед са невъзможни Smart технологиите на бъдещето и развитието на зелената енергия“, посочи Димитър Цоцорков по време на форума Номо Futuro от поредицата „Преди утрешния ген“ на списание Vglobal.

Председателят на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ говори на 27 март за дигиталната трансформация на компанията и автоматизираните технологии, които променят индустрията. Като пример за

позитивна промяна той посочи Панагюрище и обърна внимание колко важна е подкрепата за образованието и развитието на младите хора.

А какъв ще е човекът на бъдещето в свят, който бързо се променя заради технологиите? Възможността да отговорят заочно на този въпрос Цоцорков предостави на двамата от най-младите колеги в компанията – Мария Илкова и Владислав Зубев – двамата някогашни ученици от гуалното обучение, които сега работят в „Ремонт Обогабителна фабрика“ и Централната ремонтна база на „Асарел“.

Продължава на стр. 3

РУДНИКЪТ УДАРНО СЕ ГОТВИ ЗА ОЧАКВАНИТЕ ДЪЖДОВЕ ПРЕЗ МАЙ И ЮНИ

209 тона минна маса са вложени
в поддръжката на рудничните пътища през последните месеци

„През последните три месеца интензивно работим за доброто състояние на инфраструктурата, така че да сме подготвени за предстоящия гъжовен период през месеците май и юни“, посочи инж. Иван Андреев. Началникът на рудник „Асарел“ обясни, че се извършва корекция на надлъжните наклони на забоите. Особено внимание се обръща на напречните наклони, които при главните транспортни артерии към рудничния борд преминават във водоотвеждаща канавка. „Целта е настилката на извозните пътища в рудника да остава ненарушена дори след по-обилни гъждове, а минните работи да продължават на пълни обороти и през валежните периоди“, каза той.

По този начин не само се осигурява нормалният производствен темп, но се поддържат оптимални разходи за електроенергия, дизелово гориво и консумативи (основно гуми за карьерните автомобили). От своя страна това влияе пряко върху себестойността на процеса, от което зависи ефективността на дружеството.

За поддръжката на пътищата в рудника се използва натрошена минна маса с подходяща зърнометрия. Обикновено тази дейност се извършва при спиране за капитален ремонт или планова поддръжка на Циклично-поточната технология за транспорт на откритка (ЦПТ-2). Инж. Андреев откри работата по задачата на колегите от звената „Багери“, „Рудничен технологичен транспорт“ и „Спомагателни дейности“.

За периода общото количество, използвано за корекция на пътищата, е 209 000 тона, като са отчетени 400 000 тон/км.

Допълнително, с цел подобряване на водоотвеждането, е променено мястото на зумфа на хоризонт 570 – в североизточната зона на рудника, където постъпва най-обилното количество подпочвени и гъжовни води. Канавките там бяха прекроени по начин и геометрия, които да не пречат на добивните дейности и в същото време да оттеглят влагата от забоите, за да се изпраца руден материал в Обогатителна фабрика с по-ниска влажност.

Преди да гоиде сезонът на по-високите температури, беше извършено сезонно обслужване на машините за прахопитскане – две поливооросителни машини с водосъдържател от 40 куб. м и една с голяма цистерна, с обем 119 куб. м. И трите водоноски вече оросяват пътищата в рудника и до Западно насипище. Поне два пъти дневно, когато има сухо и слънчево и особено при ветровито време, те минават и по пътя до Централна ремонтна база, а при необходимост и до входа на дружеството.

Поетапно и по график, товарачната техника и добивните сонди са прецизно измити и прегледани за дефекти, а охлаждащите системи са почистени и обслужени. Целта е подобряване на работата на агрегатите и повишаване на надеждността на машините, посочиха от екипите на рудник „Асарел“ и „Ремонт Рудник и Централна ремонтна база“.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

ГЕОЛОГИЧЕСКИЯТ ИНСТИТУТ ПРЕДСТАВИ ТУК РЕЗУЛТАТИ ПО ПРОЕКТ „АГЕМЕРА“

Екип от Геологическия институт към Българската академия на науките (БАН) посети рудник „Асарел“, като представи резултати от извършените проучвания по проект „АГЕМЕРА“. Нашата компания и БАН са българските участници в международния научно-изследователски проект, чиято цел е да проучи и развие потенциала на Европа по отношение на критичните суровини, каквато е медта.

Основната тема на срещата бяха лабораторните изследвания на сондажна ядка от проучвателното сондиране в рудника. Презентацията беше проведена на няколко етапа, като в началото проф. д-р Ирена Пейчева обърна внимание на основните теми и задачи по проект „АГЕМЕРА“. Доц. Стоян Георгиев, доц. Атанас Хиков, гл. ас. Елица Стефанова, доц. Димитрина Димитрова и ас. Милен Ставрев представиха своите научни разработки в търсенето на критични и стратегически суровини.

В работен порядък бяха планирани основни дейности от изследователската част на проекта, като геофизичните проучвания с грон се очаква да стартират през месец септември тази година, а измерванията на обемно тегло чрез мюонен телескоп още през месец юни. Обсъдени бяха възможностите за представяне на иновативните решения за геолошко проучване пред останалите минни компании в България. Набелязани бяха локации за структурна картировка на един от основните разломи в рудника, както и възможностите за изпращане на геоложки проби за микросондов анализ и изготвяне на шлифи в лабораториите на СУ „Климент Охридски“ и Банска Бистрица, Словакия.

Десислав ИВАНОВ, главен инженер „Геология“

от стр. 1

Без добив на мед са невъзможни smart технологиите на бъдещето

„Колаборацията между изкуствен интелект и човек ще е много добра за бъдещето, ако е направена с добри цели“, посочи Владислав, който смята, че човекът на утрешния ден няма да се промени толкова много. „Съвременните гъжджиди няма как да заменят човешката ръка“, каза и Мария, според която дигитализацията ще улеснява работата. „Ние сме родени от любов, а това е основното нещо, което една машина не притежава, и се надявам, че в бъдеще ще си останем добри хора“, обобщил Владислав.

По темата за възхода на технологиите заедно с Димитър Цоцорков говориха астрофизикът доц. д-р Владимир Божилов,

зам.-декан на Физическия факултет на Софийския университет, Петър Торнев – управляващ директор на технологичния център на „Аксенчър“ в България, Карел Крал – главен изпълнителен директор на „Електрохолд България“, Калин Димчев – ръководител на „Майкрософт“ за България и 25 страни в Централна и Източна Европа, проф. Силвия Илиева – директор на институт GATE към СУ „Св. Климент Охридски“, и д-р инж. Боряна Манолова – главен изпълнителен директор на „Сименс“ за България, Северна Македония и Украйна.

За да напомни, че хората са в основата на успеха, а традициите, талантите и креативността ще пребъдат във времето, форумът Ното Futuro беше открит с „космическата“ песен „Излез е Делбо Хајдуптин“ на Валя Балканска.

Ана ФИНДЖИКОВА, ръководител отдел „Комуникации“

Водещите в първия панел на Ното Futuro (от ляво надясно) - Петър Торнев, Димитър Цоцорков, д-р инж. Боряна Манолова, Карел Крал, проф. Силвия Илиева, доц. д-р Владимир Божилов, Калин Димчев

ГОСТИ ОТ АМЕРИКАНСКАТА ТЪРГОВСКА КАМАРА ПОСЕТИХА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

Главният изпълнителен директор на Американската търговска камара в България Иван Михайлов посети „Асарел-Медет“ АД, заедно с Петя Костова – мениджър ключови клиенти, и Даниел Киряков – мениджър комуникации и връзки с обществеността. Визитата им в Панагюрище е част от традиционните годишни срещи с членовете на организацията в цялата страна. След „Асарел“ те посетиха още Смолян, Джебел, Хасково, Стара Загора и Пловдив, където проведоха работни срещи с местни предприемачи, които са част от Камарата и имат бизнес отношения с партньори от САЩ.

В „Асарел-Медет“ гостите бяха посрещнати от изпълнителния директор инж. Николаи Пелтеков, който ги запозна с производствената дейност на компанията и инвестициите за над 1,4 милиарда лева за последните 20 години. По време на работната среща бяха обсъдени възможностите за засилване на партньорството в сферата на образованието – популяризиране на дуалното обучение сред членовете на Камарата, както и подобряване на съвместната работа с висшите учебни заведения. Тема на разговора бе още и партньорството на Американската търговска камара с Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, която от миналата

година се оглавява от Димитър Цоцорков – председател на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ АД.

Гостите разгледаха фирмените експозиции за историята и развитието на „Асарел-Медет“ и се снимаха за спомен пред челиния товарач Caterpillar 992D, който е изработен по поръчка на гружеството през 1995 г. и е „пенсиониран“ като световен рекордьор по пробег през 2013 г. Главният изпълнителен директор на Американската търговска камара в България Иван Михайлов беше впечатлен от видяното и написа в паметната книга на „Асарел“: „Асарел-Медет“ е истинският пример как се работи от поколенията за поколенията. Нека вашият пример бъде пътеводен за много друзи в България“.

Гостите посетиха още диспечерския пулт на рудник „Асарел“, където изпълнителният директор инж. Николаи Пелтеков ги запозна с различните етапи от производството и предимствата на диспечерската система за управление на рудничния транспорт. В Инсталацията за екстракция и електролиза на катодна мед те видяха и как от отпадни води се произвеждат листовме мед с чистота 99,99%.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

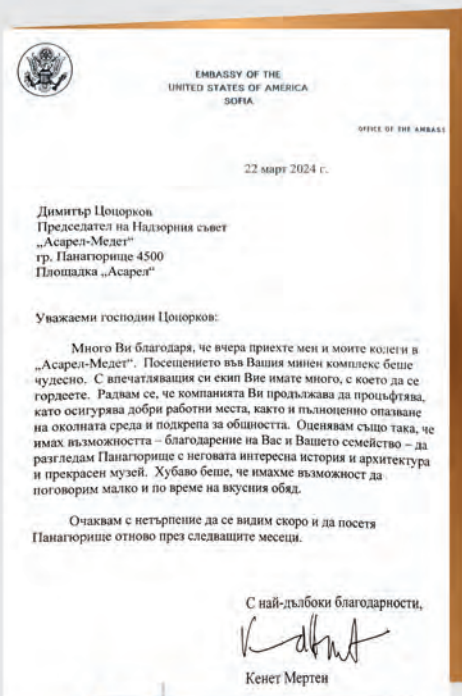
Посланик Кенет Мертен към Димитър Цоцорков:

С впечатляващия си екип имате много, с което да се гордеете!

„С впечатляващия си екип Вие имате много, с което да се гордеете. Радвам се, че компанията Ви продължава да процъфтява, като осигурява добри работни места, както и пълноценно опазване на околната среда и подкрепа за общността“, пише в свое писмо до Димитър Цоцорков американският посланик Н.Пр. Кенет Мертен след посещенията си в компанията през месец март. Това е третият американски дипломат, който посещава „Асарел“, след предшествениците си Джеймс Уорлик през 2011 г. и Ерик Рубин през 2018 г. Първият американски посланик, който се запознава с компанията, е Ричард Майлс. С него през 1999 г. проф. Цоцорков подписва в София линия за финансиране на модернизацията на производството по проект, разработен от водещи световни консултанти.

Най-мощната посланическа визита в „Асарел“ датира от 2021 г., когато заедно в компанията пристигат петима чуждестранни посланици – на Нидерландия, Австрия, Ирландия, Албания и Грузия, заедно с представителя на УНИЦЕФ за Югоизточна Европа и ръководителя на Унгарския културен институт, а на организирания младежки форум в „Каменград“ към тях се присъединява и посланикът на Франция. Преди това „рекордът“ се държи от 2015 г., когато на визита в „Асарел“ едновременно са трима дипломати – посланиците на Испания, Аржентина и Индонезия. Търговски представители от посолството на Великобритания няколко пъти са посещавали предприятието, интерес към производството и социалната ни политика традиционно проявяват от Куба, а китайски делегации са редовен гост на международния турнир по тенис на маса в Панагюрище „Асарел България Оупън“.

Ана ФИНДЖИКОВА, ръководител отдел „Комуникации“

НАД 170 СТУДЕНТИ СЕ ВКЛЮЧИХА В ДЕНЯ НА КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ

„Интересът ми към минните професии е още от детските години, когато моят баща и чичо ме водеха на работните си места в първите години от строителството на комплекса“. Това разказа началникът на Обогастителна фабрика „Асарел“ инж. Неделчо Елшишки пред над 170 студенти от МГУ „Св. Иван Рилски“ в Деня на кариерното развитие. От първия ред в зала „Джон Атанасов“ в София на 2 април го слушаше и 7-годишният му син Виктор, който беше специално поздравен от ректора на Минно-геоложкия университет проф. д-р Ивайло Копрев като най-малкия участник във форума, дал заявката за бъдещ минен специалист.

„Ако сега трябваше да кажа нещо на студента Неделчо Елшишки, щя да го поздравя, че е избрал тази перспективна професия и че е останал в България“, отговори инж. Елшишки на въпрос на водещия дискусията Михаил Дюзев от „Дарик радио“. „Нашата професия няма как да ти омръзне, защото е много динамична, всеки ден е различен и научаваш по нещо ново“, посочи началникът на обогастителната фабрика на един от студентските въпроси.

„Българските мини са на по-високо ниво от много групи в света“, каза на студентите инж. Ченко Геров – управител на дъщерното ни дружество „Брезник Минералс“. Той разказа как вместо кариера в IT бизнеса е избрал минно-геоложките науки и сподели за опита си в чужбина. „Да си минен инженер навсякъде по света е много престижна професия и се радвам, че вече и в България става така“, посочи инж. Геров. „Дисциплината – това е качеството, което младите трябва да изграждат у себе си, за да вървят по пътя на успеха“, каза специалистът, ръководещ изграждането на рудника в Брезник, който ще е първата нова подземна мина у нас.

Всеки 8 от 10 студенти от МГУ са доволни от участието си в стажантските програми, съобщи резултатите от проучване Георги Стойчев от Института „Отворено общество“. Той посочи, че рейтинговата система на университетите показва, че завършилите Минно-геоложкия университет имат с 90% по-голям шанс от другите студенти в същите професионални направления да работят по специалността и да получават добра заплата в България. Младите специалисти в минния бранш имат втория за страната ни размер на осигурителния доход, посочи още той и изтъкна сътрудничеството между университета и бизнеса.

На фирмения шанс на „Асарел“ студентите можеха да се срещнат още с инж. Нели Запрянова и инж. Кристина Цветанкова от екипа на Обогастителната фабрика. Двете завършиха първия випуск на дуалното обучение, след което се дипломираха като бакалаври в МГУ „Св. Иван Рилски“ и сега продължават заедно да учат в магистърската програма. Заедно със специалистите по човешки ресурси и комуникации те представиха възможностите за стаж в компанията и отговаряха на въпросите на десетки студенти. Едни от най-интересните бяха дали на компютърен специалист ще му е по-интересно в IT отдела или в екипа по автоматизация, както и дали студент геолог може да участва в издаването на нашето месечно фирмено списание, което спечели симпатии сред младите.

Лятната стажантска програма на „Асарел“ и през тази година ще се проведе през юли и август, като срокът за кандидатстване е до 31 май. Мотивационното си писмо кандидатите могат да изпратят на sboev@asarel.com и pbox@asarel.com.

Ана ФИНДЖИКОВА, ръководител отдел „Комуникации“

СТАРТИРА АПРИЛСКАТА КРЪВОДАРИТЕЛСКА АКЦИЯ В „АСАРЕЛ“

На 3 април започна традиционната акция по доброволно кръводаряване на дружеството. Тя е част от националната кампания „Капка по капка – живот“ и отново се осъществява в партньорство с Районния център за трансфузионна хематология в Пловдив.

Още от сутринта на първия ден от кампанията не липсваха колеги, желаещи да проявят един от най-висшите човешки жестове, какъвто е доброволното кръводаряване. Първ сред доброволците беше 20-годишният Иван Попов, който работи в „Ремонт Рудник и ЦРБ“ и дарява кръв за четвърти път, а откакто е наш колега общо три пъти се е включвал в акциите по кръводаряване.

Сред първите беше и колегата от дъщерното ни дружество „Асарел-Ремонт“ – Петко Дюлгяров, който над 20 години е редовен кръводарител и споделя, че освен за благородната кауза, го прави и от здравословна гледна точка. До края на кампанията предстои да даде кръв и неговата съпруга Любка Дюлгярова, с която, освен че споделят едно работно място, са съпричастни и в това добро дело.

Колегите Добрин Добрев от отдел „Строителство“ и екологът Невен Настев се включиха в акцията, дарявайки кръв за дете на свой колега. „Дарявам за 12-и път, но сега го усещам по-специално, защото знам на кого помагам“, сподели Добрин с нас. Невен пък се „престрашава“ да стане кръводарител за втори път в живота си и не скри своята усмивката от извършения човешки жест.

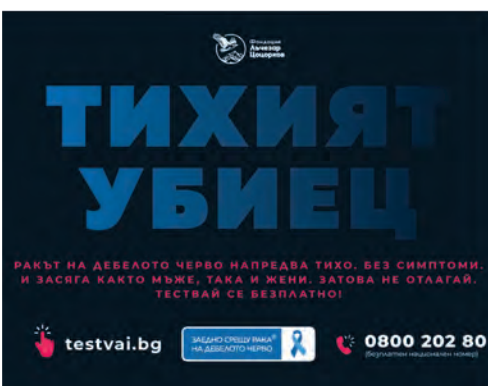
За по-добрата и безопасна организация се запази въведеното преварително записване на желаещите, като кръводаряването се извършва по график, а за гладкото протичане на акцията се грижи екипът от Здравна служба „Асарел“.

До редакционното приключване на фирменото ни издание преминаха малко над 90 колеги, а каква е финалната бройка на кръводарителите и какво още споделиха те с нас може да прочетете в следващия брой.

Анелия РАЛЕНЕКОВА, специалист „Комуникации“

ВНИМАВАЙТЕ ЗА ТИХИЯ УБИЕЦ!

Фондация „Лъчезар Цоцорков“ реализира националната скринингова програма „Заедно срещу рака на дебелото черво“, която вече е отворена за хората от цяла България. Това е инициатива, която впечатлява със своя мащаб и обществено си значение, като стартира през март – Международния месец за борба с рака на дебелото черво.

Липсата на ясно изразени симптоми в началните стадии на тази болест води до късно диагностициране, когато шансовете за лечение значително намаляват. Именно поради тази важна особеност рактът на дебелото черво е втората най-честа причина за смърт при онкологичните заболявания в България.

Програмата предоставя възможност за напълно безплатно лабораторно изследване, което може своевременно да сигнализира за коварното заболяване, наречено „тихият убиец“.

„Причината да стартираме кампанията за скрининг е изцяло човешка и много лична – Фондацията е създадена именно в памет на проф. Цоцорков, който не успява да се пребори с коварното заболяване. Ние знаем, че ключът към предотвратяването на рака на дебелото черво се крие в ранното откриване на болестта“, споделя Йоана Маринова, изпълнителен директор на фондация „Лъчезар Цоцорков“.

Програмата се провежда в съответствие с препоръките за скрининг в Европейския съюз и се развива заедно с информационна кампания в националните медии, както и с онлайн образователна кампания за специалисти. В помощ на всички желаещи функционират безплатен национален номер 0800 202 80 и информационен сайт testvai.bg.

В пилотния етап на програмата през миналата година бяха направени близо 6000 безплатни скринингови теста в София. Инициативата е подкрепена с експертизата на водещите специалисти в областта на онкологията и гастроентерологията у нас. Безплатното тестване може да се извърши и в МБАЛ „Уни Хоспитал“, посочиха от фондацията за всички от община Панагюрище. От Здравна служба „Асарел“ обявиха възможност за записване на всички желаещи колеги.

ЗАТРЕВИХМЕ 25 ДЕКАРА ПО СТЕНАТА НА „ЛЮЛЯКОВИЦА“

В началото на месец април стартира традиционната кампания по рекултивиране на поредния откос от стената на хвостохранилище „Люляковица“. Колеги от цех „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции и Екстракция и електролиза“ проведоха акция по затревяване, като около 600 kg семена бяха разпръснати върху площ от 25 декара по един от откосите на съоръжението. Изполваната тревна смеска е съобразена с традиционните видове за региона, като съдържа червена власатка, червена детелина, тимотейка, звездан и овсига. С полагането ѝ се предотвратява неблагоприятното въздействие върху рекултивирания откос от ветрова и водна ерозия.

32 УЧЕНИЦИ ОТ ДУАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ ПОЧИСТИХА МЕСТНОСТТА ОБОРИЩЕ

Тридесет и двама ученици от минните паралелки на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище се включиха в традиционната акция по почистване на местността Оборище.

Въпреки прогнозата за лошо време, слънцето се усмихна на младежите от 11. и 12. клас, които станаха част от инициативата „Дуално Обучение – Добри и Отговорни“ на „Асарел-Медет“. Заедно с учениците бяха техните преподаватели инж. Лушка Маслева и инж. Демичка Мехтерова, както и специалисти по човешки ресурси от компанията.

След усърдното почистване на района бяха проведени две тимбилдинг активности, които показаха колко важни за успеха са работата в екип, ефективната комуникация и креативното мислене. Групата беше разделена на 2 отбора – „Сини“ и „Червени“, като и в двете надпревари по-бързи се оказаха „Сините“.

Еко акцията се осъществява за четвърти път, а дуалните ученици, които се включиха тази година, се обучават в специалностите „Минна електромеханика“, „Пътно-строителна техника“, „Промислена електроника“ и „Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии“. Учениците усвояват професията си в реална работна среда в „Асарел-Медет“ под ръководството на наставници от компанията и на своите учители по практика.

Страницата подготви отдел „КОМУНИКАЦИИ“

Лушка ПАЛАНКАЛИЕВА по случай 15-годишнината на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм:

ГОРДИ СМЕ С УСПЕХА НА ДУАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ, КОЙТО ПОСТИГНАХМЕ ЗАЕДНО

„За нас като най-голям работодател в община Панагюрище е изключително ценен успехът на дуалното обучение. Тази година се навършват 10 години от представянето на този пилотен проект по идея на проф. Лъчезар Цоцорков – това беше първият проект в страната, а сега е пример за успешен модел на сътрудничество между бизнеса и образованието“. Това подчерта Лушка

Паланкалиева – директор „Административни и регулаторни дейности“ в „Асарел-Медет“АД, по случай празника на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм, който беше отбелязан тържествено в театъра на 11 април.

„Горди сме с този успех, който постигнахме заедно. Но още повече сме горди, че със съвместната си работа осигуряваме добро образование и карьерни възможности за младите хора

и за това те да намерят реализацията си в нашия регион“, каза още тя и посочи, че сега ще се дипломира шестият випуск абитуриенти, а през есента училищния праг ще прекрачи десетият випуск на панагюрското дуално обучение.

По случай 15-годишнината от създаването на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм като обединение на някогашните три панагюрски техникума, юбилейна сребърна монета на компанията беше връчена на директора на училището инж. Лушка Апостолова. „Специално поздравявам г-жа Апостолова и всички учители за това, че с амбиция развиват традициите и изграждат знаещи, можещи и достойни млади хора“, посочи още административният директор на „Асарел“ с пожелание за дръзновение и успех в бъдещите начинания.

Празникът на Професионалната гимназия в театъра събра ученици, учители, родители, бивши възпитаници и гости, дошли да аплодират училищната постановка „Ветрената мелница“ по Елин Пелин. Седмицата за 15-годишнината на училището беше изпълнена с дни на ученическото самоуправление, изложби, състезания по професионални умения, спортна надпревара, еко ден и откриване на обновената лаборатория по електроника. Част от инициативите беше и връчването на стипендиите на отличниците по благотворителния проект „Образование за всички“ на фондация „Асарел“.

Ана ФИНДЖИКОВА, ръководител отдел „Комуникации“

Три момчета от „Минна електромеханика“ с призови места в ученическото състезание „Енергетиката и ние“

Трима ученици от дуалното обучение – Николай Шишков, Мартин Нонов и Георги Байряков, се класираха на призови места в състезанието „Енергетиката и ние“, което се проведе във Варна. Момчетата учат специалност „Минна електромеханика“ в Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм и се обучават в реална работна среда в „Асарел“.

Ученическата надпревара събра 85 младежи-финалисти с 31 учители – ръководители на екипи от 21 училища в 16 града в страната.

Талантливите и любознателни младежи, ръководени от преподавателя си инж. Ненчо Ненчев, успешно преминаха първия етап, като представиха креативни, социално значими и приложими иновативни макети и разработки. Проектите бяха представени пред петчленна комисия, след което участниците отговоряха на конкретни въпроси. Първенец от тримата стана Николай Шишков, който грабна

първото място с разработения от него образователен модул „Съвместна работа на фотоволтаик и ветрогенератор“.

За призовото си място всеки от нашите младежи получи грамота, сертификат и предметни награди.

Двадесет и четири ученика получиха стипендии от компанията по проекта „Образование за всички“

24 ученици от Професионална гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище на 10 април получиха срочни стипендии за отличен успех от фондация „Асарел“. Директорът на училището инж. Лушка Апостолова благодари за дългогодишната подкрепа по проекта „Образование за всички“ и поздравя отличниците за това, че очевидно добре са използвали предоставените им от фондацията учебници.

„В Библията е казано: „Искай и ще ти се даде. Търси и ще намериш. Хлопай и ще ти се отвори“. Аз Ви желая – да искате и да реализирате всичките си мечти и стремежи; да търсите и да намерите най-верните решения на всички проблеми и да хлопате силно и упорито на вратата на успеха и тя да се отвори пред Вас“. Това пожела на стипендиантите Гая Костова – прокуриснт на „Асарел-Медет“ АД и председател на фондация „Асарел“. Тя посочи, че образователният проект се осъществява от 2012 г., а освен финансово поощрение стипендиантите сега получиха книга с въпроси за знаещите от тв играта „Стани богат“, наречена „Светът в ръцете ти“.

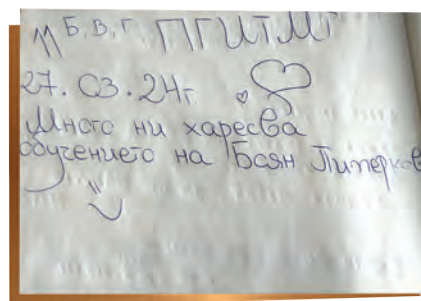
„Това за мен е помощ, но и подкрепа за вложените усилия и стремежа към знания“, сподели дванадесетокласникът Костадин Карабойчев, който за шести път получи срочна стипендия от фондацията. Заедно с него бяха наградени и Деница Чамова, Зорница Вайсилова, Мануела Грамчева, Евелина Брандийска, Даная Петрова, Никол Воденичарова, Георги Хаджисимеонов, Симеон Новаков, Камелия Пъкова, Василена Маслева, Георги Байряков, Стела Скачкова, Велислава Патърчанова, Теди Райчев, Кристиана Пребъртова, Даная Попова, Валентин Велков, Ани Василева, Ивелина Гугова, Ана Илиева, Александра Димитрова, Петко Тухчиев и Методи Маринов. Аплодисментите ни са за тях!

Ана ФИНДЖИКОВА, ръководител отдел „Комуникации“

Как да работят в екип тренираха учениците от дуалните паралелки

Единадесетокласниците от панагюрската Професионална гимназия, които усвояват професиите си в „Асарел“, участваха в интересно фирмено обучение на тема „Работа в екип“. Д-р Боян Пиперков, специалист „Оценка на представянето“ от отдел „Персонал“, сподели, че тренингот е бил много интересен за младежите от дуалното обучение, които много ясно разграничават характеристиките на успешната работа в екип както в училището, така и в реалната работна среда на компанията.

ДЕЦАТА НА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“

За минната компания
дуалното обучение
е инвестиция в бъдещето

ТЕКСТ: ЕМИЛ ПЕТРОВ

ФОТОГРАФ: ТОНИ ТОНЧЕВ

Една компания е голяма не толкова със своите приходи и печалби, а с ролята си в обществото. Със своите 1200 служители предприятието за добив и обогатяване на медни руди „Асарел-Медет“ не само е най-големият работодател в община Панагюрище, но работи и за бъдещето на младите хора в нея. „Асарел-Медет“ е пионер в дуалната форма на обучение – по собствена инициатива и изцяло със собствено финансиране. Идеята за съчетаването на образованието в училище и на място в предприятието е на покойния проф. Лъчезар Цоцорков, председател на Надзорния съвет на минната компания. Той започва първите разговори за пилотния проект за дуално средно професионално образование през 2013 г. През 2014 г. привлича към идеята си местния бизнес, общинската управа и Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище, която е партньор на проекта. Първият випуск дуално обучение е през учебната 2015–2016 г., досега са завършили 5 потока ученици, тази година е ред на шестия. „Всичко е добре забравено старо, ефектът е като някога от техникумите“, казва инж. Николай Пелтеков, изп. директор на „Асарел-Медет“. Той припомня, че някога панагюрският минен техникум е бил създаден, за да обслужва Минно-обогатителния комплекс „Медет“ и след това „Асарел-Медет“. Но след 90-те години на миналия век производствата в региона драстично се свиват, започват съкращения и нуждата от нови работници намалява. Така през 2009 г. минният техникум, техникумът по механотехника и техникумът по облекло са обединени в Професионална гимназия. Когато бизнесът възстановява растежа си, има нужда от нови хора, но няма достатъчно кадри.

„През 2013–2014 г., когато проектът започна, се очертаваше недостиг на работници със средно-специално ниво“, казва Лушка Паланкалиева, директор „Административни и регулаторни дейности“ на компанията. „Неволята ни подтикна да бъдем по-инициативни и проф. Цоцорков постави на европейско начало, съобразено с практиките, новата форма на професионално обучение“, връща се към старта на проекта тя. От тази година 11-класниците първо учат теория 3 месеца, после 2 месеца всеки работен ден са на практика в комбината вместо досегашния график 3 дни на училище и 2 на практика всяка седмица. 12-и клас идват по 3 дни всяка седмица. „Основното и най-важното е, че децата още от чиновете се запознават с професията, която, ако харесат, ще работят. Включват се в екипа и може да видим потенциала им, защото насила хубост не става“, казва инж. Николай Пелтеков. Досега от всички 110 ученици, участвали в обучението в реална

работна среда в „Асарел-Медет“, на работа в дружеството са останали 28 – средно 25,5%. Някои продължават в университетите в следващата степен на обучение с идеята да се върнат в комбината. В момента в предприятието се обучават 51 ученици – 28 в 11-и клас и 23 от 12-и клас. Всяка година в „Асарел-Медет“ се пенсионират около 40 души. Ако се запази досегашната статистика и от завършиващите 23-ма тази година на работа останат една четвърт, това са поне 5 попълнения. Осигуряването на кадри от ученическите чинове не е евтино за фирмите, които нямат стимули за обучението от страна на държавата. Поemanето на осигуровките за дуалните ученици от 1 април от държавния бюджет е само малко облекчение на фона на разходите. Те осигуряват безплатен транспорт, облекло и храна не само за учениците, но и за учителите – методици по професионално образование, които идват с тях. Има допълнителни възнаграждения за наставниците, които се дообучават всяка година. Самите дуални ученици в 11-и и 12-и клас са на трудов договор и получават възнаграждение спрямо изработените дни. В 11-и клас то е на база 90% от минималната работна заплата, а в 12-и клас – 1,4 пъти минималната работна заплата, при условие че имат среден успех над 4. Получават и допълнителни плащания за Коледа, Великден, миньорския празник. От „Асарел-Медет“ отделят средства за дипломните им работи – макети, проекти, подобряват и материалната база в гимназията.

При минералога Венцислав Стоилов е група от учениците от 11-и клас, специалност „Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии“, които се учат да правят проба-подготовка на минераложки анализ.

Само през 2023 г. разходите за дуалните ученици на „Асарел-Медет“ са почти 160 хил. лв., а от началото на програмата са около 800 000 лева. „При всяка инвестиция има разходи. Дуалното образование е инвестиция, която се отплаща и се връща след години. Имаме обучени и способни кадри, това е част и от социалната ни програма. Задържахме младите хора в Панагюрище, даваме им работа, заплата, те създават семейства и остават тук“, казва инж. Николай Пелтеков.

МИНЕРАЛОГИЯ

При минералога на „Асарел-Медет“ – Венцислав Стоилов, този месец е група от 11-класниците в специалност „Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии“. Стоилов е техен наставник, а заедно с учениците е и преподавателят по професионална подготовка инж. Лушка Маслева. Потокът се дели на три групи, които на ротационен принцип всеки месец преминават през различно място на обучение. „Правят абсолютно всичко, което правя и аз. Опитвам се да ги подготвя за моите ангажменти като минералог на дружеството, а когато нямаме конкретна задача, ги запознавам с нещата, които ще са им полезни, когато отидат на другите работни места“, казва Венцислав Стоилов. „В проба-подготовката на минераложкия анализ нямам тайни. Това, което аз знам и правя, го предавам и на тях и ако в някой момент някой от тях прояви интерес към минералогията, това ще бъде най-голямо щастие за мен.“ Облечени в нови червени работни грехи, учениците с желание говорят за работата си в комбината и споделят своите впечатления. „На мен ми харесва специалността. Брат ми и чичо ми работят тук. Игравме с желание“, казва

Спаска. Друго момиче – Стела, добавя: „Харесва ми тази специалност, защото много добре се съчетава с теорията и практиката. И всички в тази фирма са наравно“. „Уча обогатяване, мястото ми допада, харесва ми, моето е. Колективът е уникален“, казва съученичката им Петя. Включват се и две момчета: „Тук ми харесва, хубаво е“, казва Велизар. „Много харесвам да съчетавам практиката с теорията“, допълва Симеон. „Наставниците са много готини, точни, успяват така да ни покажат, че да можем да се научим“, казва Стела. Крайният продукт на „Асарел-Медет“ е меден концентрат, който се продава на преработвателните компании като „Аурубис“. Основната задача на екипа на Венцислав Стоилов е да минимизира загубите на полезния компонент – медта, и да повиши извличането му. Рудите и отпадците се изследват и ако има завишено съдържание на мед в отпадъка, трябва да се открие на какво се дължи и да се дадат препоръки на обогатителите да оптимизират процеса. „Асарел-Медет“ работи с едни от най-бедните съдържания на мед в рудата в света – средно 0,27%, и максималната ефективност при извличането е важна за предприятието. По програма 11-класниците прекарват целия юли на работното място. Но ако имат желание, вместо да търсят допълнителна работа през лятото, могат да останат още два месеца на стаж, като получават заплата и осигуровки. Много по-различно от стандартната работа през лятото в туристическия сектор, където младежите често работят без договори, а заплащането е на ръка. „Голям е интересът от семействата, от цялото общество, към ангажираността на децата. Имаме контакти с родителите, те знаят, че се грижим за децата, че са съхранени в тежкото производство с мак-

симални усилия от фирмата за опазване на живота и здравето им – първо това и после другото“, казва преподавателката им инж. Лушка Маслева. „Установихме, че едни и същи деца, поставени при различни условия, стават много бързо различни хора. Много бързо растат. Тук не могат да се успят, да закъснеят за час, нямаме гетте, което без причина да отсъства, да си тръгва по-рано от работа. Дисциплината става на макс. Правилата са различни, не е като в училището“, усмихва се тя.

Продължава на стр. 12

„Голям е интересът от семействата, от цялото общество, към ангажираността на децата“, казва преподавателят по професионална подготовка инж. Лушка Маслева (вляво)

от стр. 11

„За госпожата и за родителите им те са деца, за нас те са колеги. След като сложат работните дрехи, стават част от екипа. Те бързо пораснаха, отговорни са, гласуваме им доверие, вече са едни от нас“, категоричен е Венцислав Стоилов.

НАЙ-ДОБРИ В ПРОФЕСИЯТА

Останалите на работа след дуалното обучение вече не са деца, а работници, които колегите им знаят по имена и дават за пример. Мария Илкова е завършила преди 2 години „Минна електромеханика“ с дуално обучение и оттогава работи в „Асарел-Медет“. Учи заочно висше образование в Минно-геоложкия университет в София, втора година в специалност „Електрообзавеждане“. „В седми клас се чудех какво да запиша, но след като видях

програмата в двете гимназии, избрах да уча в професионалната. Харесах специалността „Минна електромеханика“ и като започнах специалните предмети в 11-и клас, разбрах, че това е моето нещо и искам да продължа обучението си в тази сфера“, разказва тя. Работи само с мъже, но не среща трудности – доказателство, че няма мъжки и женски професии. И когато завърши висшето си образование, смята да продължи в „Асарел“.

В Централна работна база – огромно хале, в което се ремонтират карьерни самосвали „БелАЗ“ с размерите на къща и други гигантски машини, откриваме друга млада гама, кадър на дуалното образование – Рени Ганчева, която е завършила гимназия през 2021 г. „Идвахме на практика 2 години. След като завърших, ни предложиха работа на всички и аз първо започнах като автомонтьор. Работих заедно с тях – посочва колегите си, а сега работя като кранист“, казва с усмивка Ганчева. Чувства се комфортно – по-лесно се разбира с мъжете, отколкото с жените. Сред колегите са трима млади мъже – автомонтьори, завършили първия випуск на „дуалното“ през 2019 г. – Анжел Запрянов, Цветан Кузманов и Владислав Зубев. Анжел Запрянов и Цветан Кузманов са били отличавани като „Най-добър в професията“ в годишната анкета на „Асарел-Медет“. Работата в комбината е потомствена – Цветан Кузманов носи името и професията на дядо си, а сестрата на Владислав Зубев е сред 11-класниците в дуалното обучение в момента. Наставниците им инж. Павлин Арнаудов и инж. Марин Брандийски са горди от своите някогашни възпитаници. „Щом са тук, значи сме доволни. Още от началото се откроява кой има интерес към тази работа. Момчетата показаха, че имат интерес, желание да се учат“, казва инж. Павлин Арнаудов. „Това е много добра идея на ръководството, че се насочи към младите хора“, допълва го инж. Марин Брандийски. А и по време на обучението може да се оценят много по-пълно възможностите на един човек, не като в едно интервю за работа.

Лушка Паланкалиева смята, че една от причините за успеха на дуалното обучение е и отзивчивостта и разбирането, с което работниците в компанията поемат ролята на

В Централна ремонтна база заедно с някогашните им наставници работят млади хора, вече завършили дуалното образование

наставници. „Те споделят своя опит и знания, което е много важно за бъдещите им колеги“, казва тя. Но посочва и ключовата роля на гимназията като партньор на бизнеса.

УЧИЛИЩЕТО

В Професионалната гимназия, която през 2024 г. празнува своята 15-годишнина, ни посреща директорът инж. Лушка Апостолова. Тя разказва, че опити за въвеждане на дуално образование е имало още през 2008 г., когато собственикът на германска лаярна е дошъл в гимназията, но не се е получило нищо. „През 2014 г. проф. д-р Лъчезар Цоцорков каза: въвеждаме дуалното обучение. Аз отговарям – това не е възможно, няма нормативна база, закон, правилници, наредби, нищо. Една служителка на „Асарел-Медет“, вече пенсионерка, ми каза: „Ти не знаеш, пред него затворени врати няма.“ И наистина така беше“, усмихва се инж. Апостолова. Първият прием за дуално образование в гимназията е през 2015 г., тази година предстои десетият прием. В училището в момента учат 360 ученици, разпределени в 17 паралелки. 15 от тях са с дуална форма на обучение и учениците я практикуват в предприятията „Асарел-Медет“, „Оптикоелектрон“, „Оптикс“, „Астроуда“ и „Яна“.

Продължава на стр. 13

Пред директора на професионалната гимназия в Панагюрище инж. Лушка Апостолова стои задачата да насочи някои от завършилите ученици към преподаването

В Професионалната гимназия е оборудвана нова, модерна електротехническа лаборатория, но и старите машини все още вършат работа

от стр. 12

Директорката разказва, че ако през първите две години тя и учителите заедно с представители на фирмите са ходели в основните училища, срещали са се с родители и са обяснявали за какво иде реч, днес всички знаят за дуалното образование. „Нямаме проблем с приема, даже специалности като „Минна електромеханика“ и „Лазерна и оптична техника“ се пълнят от раз, дори има конкуренция за местата“, казва инж. Апостолова. Всяка година гимназията пита работодателите каква необходимост от кадри ще имат след 5 години, за да направи следващия план-прием. От „Асарел-Медет“ са заявили 26 ученици за новия прием през учебната 2024/2025 г. – 13 по специалността „Автомобилна техника“ и 13 по специалността „Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии“, в една паралелка. „Никога не са направили проблем да кажат – много са ни. Каквото са заявили – това, вземат даже допълнително и от други специалности. Докато други фирми хем си искат цяла паралелка и после почват – много са ни, няма

къде да ги настаним, работните места... и започваме да се чудим как да уреждаме децата на стаж“, разкарва директорката.

„Асарел-Медет“ предлага и на всички дипломирали се ученици от дуалната си програма договор за работа в компанията. Ползата от дуалното обучение е и за учителите, които виждат новостите на място във фирмите заедно с децата.

Защото в професионалните гимназии както базата, така и учебниците по специалните предмети са, леко казано, архаични. Все пак дуалните паралелки дават предимство за една професионална гимназия, защото се получава по-голямо финансиране от Министерството на образованието и науката. Така в Панагюрище са успели да оборудват нова, модерна електротехническа лаборатория. Подобно на недостига на кадри, който бизнесът изпитва, в училищата преподавателите по професионално образование също са дефицит. „По общообразователни предмети като български, математика, химия, учители все още има. Обаче специалистите – и минната електромеханика, и лазерни и оптични технологии, и машините и системите, машиностроенето като цяло, след 4 – 5 години ще се оголят. Ние сме обявявали място за машинен инженер и никога не иска да дойде. А заплатите вече не са малки, стартовата е 1800 лв., при това в малък град като Панагюрище“, споделя инж. Апостолова. Затова пред нея стои и задачата за кариерно ориентиране на някои добри ученици, които имат желание да се занимават с преподаване. Но децата в Панагюрище също намаляват. Ако преди 2 години завършилите 7-и клас са били 207, тази година са 176. Раждаемостта е едно на ръка, но поне 20 са отишли да учат в по-големите градове – Пазарджик, Пловдив, София.

И въпреки всичко успехът на дуалното образование в Панагюрище е неоспорим. Нещо повече, инж. Николай Пелтеков е на мнение, че държавата трябва да се замисли за такава форма на обучение и във висшето образование. „В България висшето образование е скъсано от бизнеса. Нямат връзка. Ние си партнираме с университетите, но студентите идват за еднократни посещения, за кратки практики, дори на всеки месец нямаме по едно посещение“, дава пример той. Компанията партнира с Минно-геоложкия университет, но е отворена към всички други университети, защото в добивната дейност има и екология, и химия – всичко, казва изпълнителният директор на „Асарел-Медет“. Логично – добивната дейност е в началото на всяка производствена верига, а развитието на високите технологии само увеличи нейното значение. И бъдещето на минните професии.

Материалът е публикуван в рубриката **BFOCUS, Bglobal**
бр. 44 / (04) 2024 на сп.

Изпълнителният директор на „Асарел-Медет“ инж. Николай Пелтеков казва, че дуалното образование е инвестиция, която се връща след години.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ СЕ ВКЛЮЧИ В ДЕНЯ НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ НА МИННО-ГЕОЛОЖКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Над 1000 посетители се запознаха с перспективите за успешна професионална реализация в „Асарел-Медет“ по време на Деня на отворените врати в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ на 19 април.

За поредна година щандът на „Асарел“ привлече многобройни младежи от цялата страна, с които екипът ни се „разходи“ в необятния свят на минерално-суровинната индустрия.

Възможностите за кандидатстване, които предлага Минно-геоложки университет, както и интересната геоложка музейна експозиция на Университета, бяха разгледани от близо 50 гуални ученици от Професионалната гимназия в Панагюрище. Всички те изучават минни специалности в учебното заведение, а част от тях вече са наши колеги и се обучават в реална работна среда. Групата бе водена от преподавателите инж. Лушка Маслева, инж. Люгмила Гашурова и инж. Пенка Цвяткова.

Заедно с нас, по пътя на мекта, бяха и вече традиционните ни партньори от TechnoMagicLand, които показаха интересни експерименти, разкриващи свойствата на метала, превърнал се в незаменим ресурс. Опитите на химиците предизвикаха сензация както за малки, така и за големи, а презентаторът им Петър Тухчиев се оказа наш съгражданин. Той е учил в Панагюрище до 7. клас, след което продължава обучението си в София. Днес е студент трети курс в Софийския университет, а брат му Петко е част от сулното обучение на компанията ни и тази година завършва специалността „Минна електромеханика“.

Сред гостите на щанда ни беше и семейството на инж. Димитър Щрангов, ръководител на отдел „Минно инженерство“. Той показа Университета на малкия си син Радомир, на когото му предстои завършване и избор на бъдеща професионална реализация. Времето ще покаже дали той ще последва примера на своя баща и на по-големия си брат Стоян, който също е наш колега и работи в обогатителна фабрика „Асарел“.

Всички посетители получиха възможност да разговарят с най-добрите фирми в бранша за кариерното развитие, което те предлагат. Денят бе изпълнен още с интригуващи моменти и научни експерименти, придружени от забавна викторина с много награди, музика и подаръци, подготвени от организаторите.

Анелия РАЛЕНЕКОВА, специалист „Комуникации“
Снимки: инж. Христо ЕЛКИН, специалист „Комуникации“

През месец април

БЪДЕЩИ ЕКОЛОЗИ ПОСЕТИХА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

През месец април в два дни учебната си практика в компанията проведоха студенти от Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ и Химикотехнологичен и металургичен университет - София. Студентите от специалностите „Екология и опазване на околната среда“, „Биотехнология“ и „Инженерна екология“ бяха водени от своите преподаватели доц. д-р Марина Николова и доц. д-р инж. Кремена Деделянова. В компанията гостите бяха придружени от инж. Павел Госпогов от отдел „Екология“, който им разказа за екологичната политика на дружеството, като акцентира върху трите пречиствателни станции на „Асарел-Медет“.

Бъдещите еколози останаха впечатлени от рекултивационната дейност, която се извършва на Окисно насипище, както и от Инсталацията за екстракция и електролиза на катодна мед. Студентите от специалност „Инженерна екология“ разгледаха с интерес и хвостохранилище „Люляковица“. Младите хора от двете групи посетиха фирмените експозиции за историята и развитието на „Асарел-Медет“ АД и се снимаха за спомен пред изведените от употреба минни машини и оборудване.

Участвахме в Национални дни на кариерата `2024

Какви са възможностите за стаж и професионална реализация в „Асарел-Медет“ АД. Това бяха основните въпроси, които възбуваха посетителите на щанда на нашата компания по време на Национални дни на кариерата `2024, организирани от сайта jobtiger. Събитието се проведе на 6 април в столичния Гранд хотел „Милениум“ и събра над 50 компании от различни сфери на икономиката и обучителни организации. Представители на „Асарел-Медет“ АД по време на форума бяха колежите от отдел „Персонал“ Стоян Боев и д-р Боян Пиперков. Най-голям интерес сред младите хора, които посетиха щанда на нашата компания, предизвика стажантската програма на дружеството. Други се интересуваха от свободните позиции и възможностите за професионален старт и кариерно развитие във водещата компания в българския рудодобив. През годините „Национални дни на кариерата“ се утвърди като най-мощното кариерно събитие в България. Основната цел на форума е работодателите да се срещнат с потенциални стажанти и служители, а студентите и младите специалисти да открият нови възможности за професионална реализация.

Студенти по автоматизация проведоха учебна практика в обогатителна фабрика „Асарел“

Учебната си практика в „Асарел“ на 26 март проведоха студенти от Минно-геоложкия университет, които учат специалност „Автоматика, информационна и управляваща техника“. Групата бе ръководена от доц. д-р Даниела Парашкевова. Младежите разгледаха автоматизираните системи за управление на рудника и Инсталацията за екстракция и електролиза на катодна мед, а в Обогатителна фабрика „Асарел“ инж. Йосиф Бекяров им разказа за управлението на технологичните системи с автоматизираната система на Siemens.

Елеонора Спасова и Николай Цанев се върнаха с победа от Италия

Във времето, когато от тв екрана ни завладява магията на шоуто Dancing Stars, талантливата танцова двойка от Панагюрище се завърна с призови места от международен турнир в Италия. Елеонора Спасова и Николай Цанев са деца на две асарелски семейства – Лилия и Кънчо Спасови и Мариана и Иван Цаневи. Ели и Нику завоюваха 1-во място на Международен турнир по спортни танци в Пиеве Ди Ченто – Болоня, като станаха победители в категория Джуниър 2 А (14/15г) Стандарт, а в Световното първенство по учебни програми 2024, категория Джуниър 2 (14/15г) Латино, се класираха четвърти.

В турнира участваха над 2200 спортни двойки от цял свят, като 31 бяха от България. Спортната кариера на Ели и Нику започва почти на шега, като вече 6 години те са една от най-успешните танцови двойки в своята възраст у нас. Първоначално тренировките им се провеждат в Панагюрище, но малко по-късно трениорите им се връщат в Клуба по спортни танци „Импулс“ в Пазарджик. Това много променя ежедневието и на двамата, а и на техните родители, но не ги отказва да продължават напред. Сега, 6 години по-късно и вече с много награди зад гърба си, те продължават да тренират по пет пъти в седмицата с много постоянство и хъс за победа. Рагват се на подкрепата на семействата си и на трениорите Ваня и Иван Александрови. Пред талантливите деца предстоят още много предизвикателства, като общите им усилия са насочени към повече участия в чужбина. „Аз зная вече, че за да си добър – независимо в какво, са необходими няколко неща. Със сигурност трябва да имаш талант, но без трудолюбие, дисциплина и уважение не се получават нещата“, споделя в свое есе лъчезарната Елеонора. Колко мъдро и красиво казано!

Лушка КАЛАЙДЖИЕВА, специалист „Комуникации“

Кристина Гочева спечели наградата на „Асарел-Медет“

Кристина Гочева е носителът на наградата на „Асарел-Медет“ АД от XIX Национален фестивал за млади изпълнители на българска патриотична песен „Родолюбие`2024“. Тя впечатли журито с изпълнението си на песните: „Лале ли си, зюмбюл ли си“ и „Както съм била“, като заслужено грабна и първа награда в трета възрастова група. С усмивка Кристина благодари на семейство си за подкрепата и на своя музикален педагог Нона Немизгенчева. Наградата на младото момиче бе връчена от Галя Костова, прокурист на „Асарел-Медет“ АД.

Рекорден брой изпълнители взеха участие в тазгодишния деветнадесети фестивал. Те бяха оценявани от жури в състав: председател композиторът Хайгашод Агасян и членове – композиторът Светослав Лобушки и музикалният редактор от БНР Мая Райкова.

Фестивала „Родолюбие`2024“ закри миналогодишният носител на „Живият пламък“ и победителка в „Гласът на България“ Надежда Ковачева.

Организатори на фестивала са Община Панагюрище и Центъра за подкрепа за личностно развитие – Панагюрище.

Лушка КАЛАЙДЖИЕВА, специалист „Комуникации“

Фирмената секция „Туризм“ откри сезона на екскурзиите и походите

Веднага след настъпването на астрономическата пролет, планинарите от фирмената секция по туризъм стегнаха куфарите и откриха новия туристически сезон. На 30 март колегите ни отпътуваха към пленителния Пловдив, където провежда първото си събрание за годината. В Града под тепетата посетиха Регионалния природонаучен музей и се насладиха на космически гледки в дигиталния планетариум, разположен в сградата на музея. Той е изграден през 2015 г. и разполага с купол, който е оборудван със специален проектор с обектив тип „рибешко око“. Там зрителите имат възможността да се докоснат до явления, които иначе не биха могли да видят от Земята.

Екскурзията продължи в курортния град Чепеларе, който е атрактивна дестинация за ски туризъм, но привлича туристите и с възможностите за приятни преходи през лятото.

Цветомира ТИНКОВА, специалист „Комуникации“

ПОСТИЖЕНИЯ НЕ НА ШЕГА И РЕКОРДЕН БРОЙ КРЪВОДАРИТЕЛИ В ЕДИН МЕСЕЦ НА ХОРАТА С ДОБРИ СЪРЦА

НАЗАД КЪМ ВОДЕЩИТЕ НОВИНИ В АПРИЛСКИЯ ФИРМЕН БЮЛЕТИН ПРЕДИ 5, 10 И 15 ГОДИНИ

Със стогодишен юбилей започва априлското ни фирмено издание през 2009 година. Официално са отбелязани 100 години от основаването на Работническия рудничарски съюз – Федерацията на независимите синдикати на миньорите към КНСБ. Честването е уважено от президента на България Георги Първанов, а от страна на „Асарел-Медет“ присъства солидна група мениджъри, начело с проф. д-р Лъчезар Цоцорков. Не на шега април носи и първата копка на нова циклично-поточна технология за транспорт на откритка от рудник „Асарел“ до Западно насипище с производителност от 5000 т/час. Успешно върви доставката на оборудването за изграждането на Инсталацията за екстракция и електролиза за добив на катодна мед, а екипът на фирмената Аварийно-спасителна служба получава нов противопожарен автомобил. Започва залесяването на 110 декара опожарени площи в местността Чернич, а първите фиданки от общо 77-те хиляди дръвчета са засадени от изпълнителния директор, кмета на общината Панагюрище и представители на Държавната агенция по горите. Традиционно април ни радва и с националния фестивал „Родолубие“, който има запазено място на фирмените ни страници през 2009, 2014 и 2019 година.

За удостояването на проф. Цоцорков със званието „Почетен професор“ на МГУ „Св. Иван Рилски“, разказваме в априлския брой от 2014 година. Признанието е за активната му обществена и научна дейност, както и за личния му принос за устойчивото развитие и внедряването на иновации в минерално-суровинната индустрия у нас. Аплодисментите за тогавашния изпълнителен директор продължават – той е преизбран за нов тригодишен мандат като председател на Българската минно-геоложка камара, което е още един атестат за лидерството му в бранша. Лидери сме и при първата стажантска програма за бранша, като отбелязваме 10-годишнината от старта през 2004 година. Така от върховете в мениджмънта се пренасяме към върховете на Източните Родопи, където колегите от туристическата секция се радват на интересен преход.

Пет години по-късно водещата новина е за посещението на вицепремиер в компанията, от което ще запомним пак думите за лидерството и хората, събрани в едно. „Пожелавам Ви и занаят да останете лидерите, които носят духа на новаторството, но заедно с това да съумеете да съхраните и най-ценното в „Асарел-Медет“ АД – да продължавате да бъдете компанията с човешко лице“ – пожелава тогавашният вицепремиер Марияна Николова. Същия месец е създадена дирекцията „Ремонтни дейности“, чието ръководство се поема от настоящия изпълнителен директор инж. Николай Пелтеков, а на грандиозното минно-строително изложение ВАУМА в Мюнхен си сверяваме часовника с най-новите постижения на водещите световни производители в бранша. Постигание в социалното партньорство е новият колективен трудов договор, атестат за доверие е избирането на „Асарел“ в Националния съвет на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, но истински повод за гордост е рекордът от 170 кръводарители в пролетната доброволческа акция „Капка по капка-живот“. Сега, пет години по-късно, април отново е месецът, който тупти с добрите сърца на хората, които са избрали да помогнат и да подгат ръка на живота. Безценно!

Лушка КАЛАЙДЖИЕВА, специалист „Комуникации“

АРЕНА АСАРЕЛ

АРЕНА АСАРЕЛ

СЪБИТИЯТА В „АРЕНА АСАРЕЛ“ ПРЕЗ МАЙ

ДАТА	СПОРТ, СЪБИТИЕ	ВИД МЕРОПРИЯТИЕ	ОРГАНИЗАТОР
04.05.2024 г.	Хандбал	Минихандбал	ХК „Панагюрище“
05.05.2024 г.		Събрание / Семинар	РИ „Свидетелите на Йехова“ в България
09 – 12.05.2024 г.	Карате	Подготвителен лагер	Дима Янева Гл. секретар ФБКШ
11 – 12.05.2024 г.	Волейбол	Държавно първенство	ВК „Пан-Волей“
18 – 19.05.2024 г.	Джиу джицу	Семинар по самозащита	Клуб по ПЛЗ „Войводите“
25 – 26.05.2024 г.	Самбо	ДЛОШ Момчета и момичета 10-12 г. ДЛОШ Подрастващи момчета и момичета 13-14 г.	СК „Бойни спортове“ БФ „Самбо“

Програмата е предоставена от „Спорт Инвест Панагюрище“.

Тя не е окончателна и са възможни промени.

За допълнителна информация: зала „Арена Асарел“.

60 малки герои-победители от цялата страна се състезаваха в спортната зала и празнуваха живота

„Асарел“ подкрепи спортен форум, който събра децата, преборили онкохематологични заболявания

Вторите национални игри за деца, преборили онкологични заболявания, се проведеха в спортна зала „Арена Асарел“ от 18 до 20 април. Инициативата получи подкрепата на „Асарел“, като компанията ни покри изцяло средствата за наем на местната спортна зала. Форумът събра малки герои от цялата страна, като се организира от сдружението „Деца с онкохематологични заболявания“, създадено от родители и съмишленици. В състезанието се включиха 60 деца-победители от 7 до 16 години, които премериха сили в бягане, тенис на маса, шах, футбол и стрелба с въздушна пушка. Награварата по шахмат се осъществи със съдействието на фирмената ни секция, като инж. Петьо Караджов беше съдия на състезанието. На събитието присъстваха семействата на участниците, имаше много подаръци и изненади заради гостуването на любими певци и артисти.

Първото национално издание е проведено през 2019 година в Камчия под наслов „Игри за победители“, като събитието се превръща в своеобразен празник на духа и победата над болестта. Второто издание в Панагюрище даде заявката, че спортният форум ще стане традиционен.

НОВОТО ПАНАГЮРСКО СЪКРОВИЩЕ

Уни Хоспитал

УТВЪРДЕН ЕКИП ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО УРОЛОГИЯ РАБОТИ В ПАНАГЮРСКАТА БОЛНИЦА

Д-р Керим Анти, началник на Клиниката по урология, заедно с д-р Димитър Калинов и д-р Тодор Горанов, извършват високо-специализирани урологични лапароскопски оперативни интервенции рутинно при следните заболявания:

- Злокачествени и доброкачествени новообразувания на простатата (радикална простатектомия);
- Злокачествени новообразувания на бъбрек и уретер, с възможност за съхраняване на бъбрека (радикална и частична нефректомия);
- Доброкачествени и вродени заболявания на бъбрек и уретер (кисти, стеноза на пиелоуретералния сегмент, стриктура на уретера след ендоскопски операции, стеноза на везикоуретерален сегмент);
- Злокачествено новообразувание на пикочния мехур (радикална цистектомия);
- Везико-вагинални фистули при жени;
- Операции при жени със стрес инконтиненция на урината (изпускане на урина);
- Варикоцеле.

Предимства на лапароскопската спрямо конвенционалната (отворена) хирургия:

- По-бърз възстановителен период – на втори-трети следоперативен ден; пациентът е „на крака“;

- По-малко болки и незначителна кръвозагуба;
- По-кратък болничен престой;
- По-добра видимост за оператора, което намалява риска от следоперативни усложнения;
- Хирургичното възпаление и инфекция на раната е значимо по-рядко срещана.

В Клиниката по урология на МБАЛ „Уни Хоспитал“ се прилага персонализиран подход в лечението на всеки пациент.

За повече информация: 0357/88 551; 0357 88 581; 0878 286 553

В световния ден на здравето – 7 април

Д-Р РОСИЦА КРЪСТЕВА УЧАСТВА В „МАЛКИ ИСТОРИИ“ ПО БНТ

На 7 април – Световен ден на здравето, д-р Росица Кръстева, началник на Онкологичен център „Уни Хоспитал“, участва в „Малки истории“ с Ирен Леви по БНТ. Изданието бе посветено на „Мисията да си лекар“.

„Професията ми е призвание и вярвам, че трябва да споделя с хората, че техният живот има смисъл. Вярвам в живота и вярвам, че за времето, в което съм тук трябва да правя най-доброто. С лечението, което предлагаме аз и моят екип, се

стремим да обърнем внимание на психологичната страна, на социалния момент, не само на медицинския аспект.

В бъдеще медицината ще бъде изключително персонализирана – в момента това се случва в медицинската онкология в България. Вярвам, че това ще става още по-прецизно, т.е. образно казано, ще знаем точната генна карта на тумора и според нея ще определяме лечението. Човешкото знание има предел на този етап, на мен ми се иска да знаем и да можем повече.“

Броени седмици преди телевизионното си участие, д-р Кръстева даде специално интервю за известното списание „Вагабонд“, в което споделя за себе си, живота, медицината, на която се е посветила и разбира се – темата за онкологичните заболявания.

Онкологичните заболявания са едно от нещата, които преобръщат света на болния и близките му, и ги поставят пред огромно физическо и психическо изпитание.

Д-р Кръстева обаче знае, че с напредъка в медицината ракът може да бъде превърнат в хронично заболяване и да се държи под контрол, докато пациентът продължава да живее живота си. Ръководеният от нея център е оборудван с най-нова апаратура за скрининг и лечение, и е привлякъл високопрофесионален екип от всеотдайни специалисти, които имат една цел – да помогнат на пациентите да оздравеят или да живеят по-добре с диагнозата си.

Най-младият ментор в „Брезник Минералс“ или история за любов, кариера и още нещо...

В Брезник много малко хора ходят на работа с колело. Не е рядкост да срещнеш човек с велосипед, но вероятно единственият, който се придвижва по тази начин до офиса си е Йордан Йорданов от „Брезник Минералс“.

Нещо повече – ако много хора биха се качили на климатизиран високопроходим джип, за да се придвижат от едно място до друго, в хубаво време Дани би предпочел да вземе късите разстояния с велосипеда, паркиран до офиса. И това не е изненада за никого във фирмата, защото всички познават този млад човек като влюбен в природата, в активния начин на живот, добрата форма и балансираното хранене.

Дани е един от първите местни жители, които започват работа по проект „Брезник“. Едва завършил средното си образование, той навлиза в геологопроучвателните дейности по находище „Милин камък“. Доста по-късно осъзнава, че още тогава съдбата вече го е повела по избрания от нея път. Работата с геолозите му се отдава, приносят му е високо оценен, но той възприема ангажимента като временно припечелване на пари, които му осигуряват волен младежки живот. Мисли си, че върши рутинна, проста работа, докато усърдно се готви да реализира мечтата си да учи в Академията на МВР. Налице са задължителните изисквания за силна мотивация, физическа и психическа издръжливост и въпреки това все нещо малко не достига. След няколко неуспешни кандидатствантски опита, той решава, че щом не може да стане командос, му е все едно какво ще учи. С високия бал от дипломата, без проблем го приемат в специалност „Право“. Без да подготвя, че е бъдещ инженер, напуска работата си по проект „Брезник“, заема се с лекциите много отговорно и усърдно завършва първия семестър. А с него приключва и интересът му към правото.

Връща се в града без диплома, но вече е и без работа. Времето му е заето единствено от млада дама, в която е влюбен по това време. Именно тази любов го отвеща в Минно-геоложкия университет. Дани често придружава приятелката си при пътуванията до София за лекции в МГУ. Чете материалите, с които тя се подготвя за изпити, всичко му изглежда познато, лесно и интересно. Така – почти на шега – решава вместо да я чака пред университета, да влезе и да се запише да учи „Обогатяване и рециклиране на суровини“. По това време „Трейс Рисорсиз“ (старото име на „Брезник Минералс“) вече е станала част от групата „Асарел“. Набира своя нов екип с хора от община Брезник. Четвъртият договор с местен жител е сключен със студента Йордан Йорданов. Няколко години по-късно Дани вече е инженер Йорданов. Преминава през няколко длъжности във фирмата, преди да стане помощник-обогатител. Работи и с няколко ръководители начело на неговото професионално направление, което му позволява да се учи от хора с различен подход и широк опит. 2024 година Дани посреща в нова житейска роля. Той вече е баща. Работата го е срещнала с най-важния човек в живота му – майката на неговия син. Запознали са се

в „Брезник Минералс“, където тя е работила за кратко, но е останала в сърцето му завинаги. Днес младият инженер е ментор на студентка от Брезник, която също е избрала МГУ и вече стажува в „Брезник Минералс“. На какво я учи? Казва, че едно е да учи теория в университета, друго е да види какво представлява практиката. Скъпо отбелязва, че не иска да дава съвети, а просто да ѝ покаже неща, без които в тази работа не може и с които няма как иначе да се запознае.

Може би Дани не осъзнава, че личният му пример е най-силното послание към новите колеги. „Човек цял живот се учи“ – казва той. „Не знам дали съм готов да предавам опит на други хора. Аз просто искам в края на деня, като се кача на колелото по пътя за къщи, да съм спокоен, че съм се държал достойно. Стига ми да знам, че в този ден съм бил полезен за себе си, за фирмата. А чрез фирмата сме полезни за нашата общност. Искам проектът да се развива, повече хора да остават тук. Мечтаят градът да става все по-погредено и хубаво място. Вече не мисля младежки само за себе си, имам семейство. С детето всичко се променя и моят поглед към нещата се промени. Още по-важно ми се струва всичко с работата и града да става още по-добре.“

ЗАЕДНО

ВЕРИГА ХОТЕЛИ ТРАКИЙСКИ ХОТЕЛИЕРИ

+359 876 110 110
reservations@anteahotel.bg

www.anteahotel.bg

